

UNIVERZITET U BEOGRADU
FAKULTET ZA SPECIJALNU
EDUKACIJU I REHABILITACIJU

UNIVERSITY OF BELGRADE
FACULTY OF SPECIAL EDUCATION
AND REHABILITATION

11.

MEĐUNARODNI
NAUČNI SKUP
„SPECIJALNA
EDUKACIJA I
REHABILITACIJA
DANAS”

11th

INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
CONFERENCE
“SPECIAL
EDUCATION AND
REHABILITATION
TODAY”

ZBORNİK REZIMEA

BOOK OF ABSTRACTS

Beograd, Srbija
29-30. oktobar 2021.

Belgrade, Serbia
October, 29-30th, 2021

UNIVERZITET U BEOGRADU – FAKULTET ZA
SPECIJALNU EDUKACIJU I REHABILITACIJU

UNIVERSITY OF BELGRADE – FACULTY OF
SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION

11. MEĐUNARODNI NAUČNI SKUP
SPECIJALNA EDUKACIJA I REHABILITACIJA DANAS
Beograd, 29–30. oktobar 2021. godine

Zbornik rezimea

11th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION TODAY
Belgrade, October, 29–30th, 2021

Book of Abstracts

**11. MEĐUNARODNI NAUČNI SKUP
SPECIJALNA EDUKACIJA I REHABILITACIJA DANAS
Beograd, 29-30. oktobar 2021. godine
Zbornik rezimea**

**11th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION TODAY
Belgrade, October, 29-30th, 2021
Book of Abstracts**

IZDAVAČ / PUBLISHER

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju
University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation

ZA IZDAVAČA / FOR PUBLISHER

Prof. dr Gordana Odović, v.d. dekana

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK / EDITOR-IN-CHIEF

Prof. dr Branka Jablan

UREDNICI / EDITORS

Prof. dr Irena Stojković
Doc. dr Bojan Dučić
Doc. dr Ksenija Stanimirov

RECENZENTI / REVIEWERS

Prof. dr Sonja Alimović
Sveučilište u Zagrebu – Edukacijsko rehabilitacijski fakultet, Zagreb, Hrvatska
Doc. dr Ingrid Žolgar Jerković
Univerzitet u Ljubljani – Pedagoški fakultet Ljubljana, Slovenija
Prof. dr Vesna Vučinić, prof. dr Goran Jovanić, doc. dr Aleksandra Pavlović
Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

LEKTURA I KOREKTURA / PROOFREADING AND CORRECTION

Maja Ivančević Otanjac, predavač

DIZAJN I OBRADA / DESIGN AND PROCESSING

Biljana Krsić
Mr Boris Petrović
Zoran Jovanković

Zbornik rezimea biće publikovan u elektronskom obliku

Book of abstracts will be published in electronic format

Tiraž / Circulation: 200

ISBN 978-86-6203-149-5

UNAPREĐIVANJE REZILIJENTNOSTI DECE U ŠKOLSKOM OKRUŽENJU

Marija Nešić**

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Srbija

Uvod: Savremena praksa traga za adekvatnim programima kojima je, kroz osnaživanje drugih sistema, moguće unaprediti rezilijentnost dece. Jedan od važnih sistema, kome se u literaturi pridaje poseban značaj za unapređivanje rezilijentnosti, jeste školsko okruženje. Škola je bogata resursima koje treba iskoristiti na pravi način i predstavlja pogodan okvir za implementaciju programa rezilijentnosti.

Cilj: Cilj rada je da se izdvoje ključne karakteristike školskog okruženja koje doprinose unapređivanju rezilijentnosti dece.

Metod: Analiza teorijskih i empirijskih nalaza objavljenih u proteklih deset godina i dostupnih na relevantnim pretraživačima i u elektronskim bazama podataka.

Rezultati: Rezultati analize pregledanih studija ukazuju na to da je za postizanje pozitivnih ishoda u situacijama nedaća, zaslužnije detetovo okruženje nego njegove unutrašnje karakteristike. Kvalitet samih sistema i njihova interakcija sa pojedincem u značajnoj meri doprinose rezilijentnosti i uspešnom razvoju deteta. Pregledom literature utvrđeno je da određene karakteristike školskog okruženja doprinose rezilijentnosti dece. Izdvaja se šest karakteristika koje imaju snagu protektivnih faktora, a to su: (1) pružanje mogućnosti za smislenu i aktivnu participaciju; (2) uspostavljanje prosocijalnih veza i odnosa između učenika, ali i na relaciji učenik-nastavnik; (3) postavljanje jasnih granica i utvrđivanje pravila ponašanja, kao i njihova dosledna primena; (4) postavljanje visokih, ali i realnih očekivanja; (5) pružanje brige i podrške i (6) razvijanje raznovrsnih životnih veština.

Zaključak: Izdvajanjem ovih ključnih karakteristika školskog okruženja određuje se pravac dizajniranja školskih programa usmerenih na unapređivanje rezilijentnosti.

Ključne reči: *rezilijentnost, protektivni faktori, škola, pozitivan razvoj*

** marija87markovic@yahoo.com

FOSTERING RESILIENCE IN CHILDREN IN THE SCHOOL ENVIRONMENT

Marija Nešić

University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation, Serbia

Introduction: Modern practice is looking for adequate programs that, through strengthening other systems, can improve the resilience in children. One of the important systems, which is given special importance in the literature for fostering resilience, is the school environment. The school is rich in resources that need to be used in the right way and represents a suitable framework for the implementation of resilience programs.

Aim: The aim of this paper is to highlight the key characteristics of the school environment which contribute to fostering resilience in children.

Method: Analysis of theoretical and empirical findings published in the past ten years and available on relevant search engines and in electronic databases.

Results: Analysis of the reviewed studies indicates that the environment is more responsible for achieving positive outcomes of a child in situations of adversity than his/her internal characteristics. The quality of the systems themselves and their interaction with the individual significantly contribute to the resilience and successful child development. By reviewing the literature, it has been established that certain school environment characteristics contribute to the resilience in children. There are six characteristics that have the power of protective factors: (1) providing opportunities for meaningful and active participation; (2) establishing prosocial connections and relationships between students, and also in the student-teacher relationship; (3) setting clear boundaries and establishing rules of conduct, as well as their consistent use; (4) setting high but also realistic expectations; (5) providing care and support and (6) developing a variety of life skills.

Conclusion: Highlighting these key characteristics of the school environment determines the direction of designing school programs aimed at fostering resilience.

Keywords: *resilience, protective factors, school, positive development*